

Lahaja vsak dan razen nedelji in praznikoo

LETO—YEAR X.

Prepoved za izvoz blaga uklonila nevtralce.

TRGOVSKA IŠČE SPORAZUM Z AMERIŠKO VLADO.

Washington, D. C. — Predsednik Woodrow Wilson je danes objavil novo politiko glede prepovedi izvoza blaga v živila in drugo blago, že dolgo obetanti v neutralnih državah, ki meje ob Nemčijo.

MORILICH NIMAJO SLEDI.

Mont. — Tukaj sta dve milijardi dolarjev, da prepričata, da se lahko dogode, ker je Frank Little umorjen na stražnem načinu.

VOZ JEKLA NA JAPONSKO DO NAJBREŽ USTAVLJEN.

Washington, D. C. — Transportski odbor se pripravlja, da povelje za ameriške ladje v transatlantski plovidbi v vladno službo, kar dokazuje, da bo ves izvoz pod nadzorom vlade.

DRUGO POMOJLO SVOBODE DO RAZPISANO 15. NOVEMBRA.

Washington, D. C. — Drugo povelje za svobodo za \$3,000, ki bo razpisano dne 15. novembra.

Boj med trgovsko zbornico in delavstvom.

TRGOVSKA ZBORNICA NOSI TROŠKE ZA OBTOŽBO.

Javni tožitelj hoče na vsak način pogubiti Reno Mooneyjevo.

San Francisco, Cal. — Mrs. Reno Mooneyjevo so tukaj odpeljali v zapor, ko je porota izrekla, da ni kriva. Trgovska zbornica naznanja skozi svoje trobilo — distriktnega javnega tožitelja Chas. M. Fickerta, da ne sprejme porotniškega pravoreka kot dokaz, da je prosta.

STAVKA NA ŽAGAH SE TRAJA.

HOQUIAM, WASH. — Na žagah in v šumah stavka okoli 8,000 delavcev, stavkokazev je pa 500, od katerih večina dela na žagah.

DELO POČIVA V ŠUMARSKIH TABORIH, NA ŽAGAH SO PREENALI REZATI LES.

Delavci so prepričani, da zmaga. Taboriščni predelavci so odšli v mesta in prigravarjajo štrajkarjem, naj se vrnejo na delo.

NA ŽAGI V GRAYS HARBORJU DELA OKOLI 200 STAVKOKAZEV, KI PA NE ZNARJO OHRATOVATI ŽAG.

Štrajkarji so organizirali poseben odbor, ki pazi na tihotapske prodajalce opojnih pišč. Vслед tega so stavkarji trezni, tihotapei pa preklinjajo voditelje stavke.

DANES LEPO VREME IN MALO GORKEJE KOT V PETEK; LAHKO SEVRNI VETROVI SE SPREMENE V JUŽNE.

Solnčni vzhod ob 4:46 a. m.; solnčni zahod ob 7:06 p. m.

Vprašanje prohibicije zopet odloženo?

RAZPRAVLJATI HOČEJO O NJEM ŠE LE V JESEN.

Ljudstvo nestrpno čaka na rešitev živilske predloge.

Washington, D. C. — Prohibicionisti so prepričani, da bi bila Sheppardova prohibicionistična rezolucija sprejeta tudi v zbornici, vendar pa pravijo, da je bolj pametno počakati z njo do prihodnjega zasedanja.

STRAŠNI DOŽIVLJAJI NA OCEANSKEM OTOKU.

MEXICO CITY, MEX. — Ameriška topničarka je rešila z otoka Clifton, korvadske sestavine, 11 mehiških žen in otrok, katere je čakala tam gotova smrt.

KO SO IZVEDELI, KAKO STOJE STAVRI NA OTOKU, JE ODPLULA TJE AMERIŠKA TOPNIČARKA, DA VZAME S SVOBODO AMERICANKE.

To se zgodilo, ko je živež že pošel. Zapovednik ameriške ladje je ponudil pomoč tudi mehiškim, ki so jo pa odklonili, češ, da se kmalu vrne ladja s potrebnimi. Ladja ni seveda nikdar prišla.

KO SO POŠLE ŽIVILSKE ZALOG, SO BILI KOLONISTI PRIMORANI ŽIVITI O RIBAH IN JAJEH PTE, KI SO GNEZDILE NA OTOKU.

Pojavil se je škorpion in več kot polovica kolonistov je umrla. V letu 1915 je skušal kapitan Arnaud s tremi mornarji in v čolnu doseči ladjo, ki se je pokazala na obzorju. Čoln se je preukucnil in vsi so utonili.

ODSLEJ JE OSTALO NA OTOKU PET ŽEN, SEMER OTROK IN EN ZAMOREC, KI JE OPRAVLJAL DELO V SVETILNIKI.

Eno ženo je umoril, a neka druga žena ga je ubila s kladivom.

GROSS ZAHTEVA IZVEŽBA NJE AMERIŠKIH ČET V KANADI.

Chicago, Ill. — Howard Gross, predsednik "Lige za splošno vojaško vezbanje", je podal izjavo, v kateri priporoča, da vezbajo ameriške čete tudi v kanadskih vojaških taboriških.

Gross pravi, da je v taborišču Borden prostora za 50,000 mož, ki je opremljeno z vsemi sanitarnimi napravami. Ravno take razmere so v taborišču ob Niagari.

Splošna stavka I. W. W. visi na niti.

SPLOŠNA STAVKA UGROŽA POLJSKI PRIDELEK NA ZAPADU.

Po izjavi Haywooda zastavka 250 tisoč članov, če ne bo dovoljen povratek v Arizono.

Chicago, Ill. — William D. Haywood, finančni tajnik I. W. W., je izjavil, da bo poklicanih 250,000 delavcev na štrajk, če ne dovolijo izgnancem se vrniti v Arizono. Haywood je dejal: "Bil sem prisiljen brzojaviti predsedniku Wilsonu, da bo proglašen splošen štrajk v srednjem zapadu, če ne vrnejo mož iz Arizone k njih prijateljem in družinam."

ČE PRIDE DO STAVKE SEDAJ, TEDAJ BO IZGUBA NA POLJSKEM PRIDELEKU V SREDNJEM ZAPADU OGRONNA, GOVORE VODJE I. W. W.

Prenahal bodo z delom tudi v rudniških distriktih v Michiganu in Minnesoti.

BISBEE, ARIZ. — Šerifovi deputiji so brez pravega oblastvenega dovoljenja eskortirali Fred H. Moore, ki je prišel iz Los Angelesa in je advokat I. W. W. iz mesta.

Pripeljali so ga pred "Ligo lojalnosti" in ga izpraševali, po kaj je prišel v mesto. Povedal je toliko, da je zagovornik 1200 izgnancev.

Na to so ga odvedli šerifovi deputiji v Douglas, kjer so ga postavili na vlak, ki je vozil v El Paso. Do državne meje so deputiji ostali na vlakcu.

DOUGLAS, ARIZ. — Fred H. Moore je podal izjavo, da je šel k županu Bisbeeja s pismi od governorja Campbella in šerifa okraja Cochise.

Moore je dejal, da mu je lokalni odbor rekel, ki gospodarji v mestu, odkar so bili rudarji in biznismeni deportirani iz Bisbeeja, da mu njegova navzočnost ni všeč. Ko je dejal, da hoče videti župana in konferirati s svojimi klienti, so se mu smejali in obraz. O svojih bodočih korakih, ki jih podvzame napram meščanski sodrgi, ki se posmehuje zakonom, ni hotel govoriti.

POZNO JE DOSEGL Hladni VAL NEW YORK.

New York, N. Y. — Po štiri-dnevni strašni vročini so drvile prek milijonskega mesta lokalne nevihte in zapihali so hladni vetrovi, ki so ohladili ozračje. Hladni val je prišel pozno, kajti vročina je uničila še nadaljnjih 67 človeških življenj.

Charles F. Boldan, ravnatelj za javen poduk o higijeni, je izjavil, da je od nedelje umrlo v New Yorku 878 oseb, toda skoraj vse so postale žrtve neznozne vročine.

NE IGRAJTE SE Z OROŽJEM.

Baltimore, Md. Trije miličarji petega miličarskega polka so se razgovarjali o puški Springfieldovega sistema, s katerimi je bil polk ravnokar opremljen.

L. B. Frith, rekrut, je smehljaje dejal, da pokaže svojima tovarišema, kako je treba ravnati z novo puško. Sprožil je petelina, varstvena zaponi ni bila zaprta in počil je strel. Kroglja je zadela miličarja F. Baldija v glavo in ga ubila, poleg je pa še ranila Chas. Hochama jr.

Fritha so odpeljali v zapor.

HINDENBURGOV NEČAK V VOJNI PROTI STRICU.

New Haven, Conn. — Paul Francis Schliek, ki je v službi ameriške armade, je že na francoskem. Schliek je nečak nemškega maršala Hindenburga; njegova mati je Hindenburgova sestra. Kljub temu pa izjavlja nečak, da se bo boril proti svojemu stricu.

Mednarodni kapitalisti delajo za mir.

STRAH JIH JE PRED SOCIALIZMOM IN LJUDSTVOM.

Ravno radi istega vzroka tudi klerikanci podpirajo mirovno gibanje.

London, 3. avg. — "The New Europe," londonski tednik, ki je z ozirom na svoja poročila zelo informiran list, piše, da so začeli finančniki in veliki kapitalisti na Angleskem, v Franciji, Nemčiji in na Španskem delati za mir, ker se boje, da je revolucija po vsi Evropi neizogibna in za njo je socializem, ako se vojna še zavleče. Dalje piše omenjeni list, da iz ravno tega vzroka agitira za mir tudi katoliška cerkev, ki ima svoje politične veljake v vseh državah. Cerkev se boji revolucije. To je razlog, da je Matija Erzberger, vodja nemških klerikalev, zelo navdušen za mir tudi brez aneksij, ako ni drugače, samo da se obdrži stari sistem monarhij in kapitalizma, v katerem ima cerkev svoje zatočišče.

"The New Europe" pravi: "Informirani smo iz absolutno sanesljivega vira, da je imela konferenca mednarodnih finančnikov, ki se je nedavno vršla v Švicji, popolnoma drug namen, kakor so pa poročali v javnosti. Vdeleženci konference so imeli pred očmi interese mednarodnega kapitala in raspravljali so, da je hiter mir neobhodno potreben, ker drugače grozi nevarnost revolucije in socializma vsi Evropi. Finančniki ne marajo, da pade vsa Evropa v polnož Rujne. Zborovalci so se pečali z vprašanjem, da li bi bilo mogoče zblizati vojakujode se države preden se vrši socialistični kongres v Stockholmu. Po njihovem mnenju bi se moralo mirovno pogajanje naslanjati na interese svetovnih financ."

London, 3. avg. — Vladna kriza, ki ima svoj izvor v socialistični konferenci v Stockholmu, se ni končala. Henderson se ni resigniral. On se opira na stališče, da bo kongres v Stockholmu le posvetovalnega pomena in vsled tega da imajo angleški socialisti pravico do vdeležbe. Lloyd George je izjavil, da angleška vlada še ni sprejela svojega stališča glede na stockholmsko zborovanje, kar pomeni, da ne bo dovolila potnih listov. Dalje je rekel, da o miru in mirovni pogodji imajo pravico govoriti le od vlade pooblašeni zastopniki in nihče drugi. Ta afera, ki je bila sprva videti malenkostna, grozi zdaj podreti Georgev kabinet. V Londonu že govore, da v prihodnjih par tednih od Balfour ministrski predsednik. Balfour si je z besedami, da "Anglija ne misli zahtevati Alzace in Lorena v imenu Francije, kajor so to trdili angleški državniki v začetku vojne, temveč, da je podpirala Francijo, ako zdajnja pada to zahtevno," pridobil mnogo pristašev v krogih, ki žele mir.

V nekaterih krogih se slišijo glasovi, da bi predsednik Združenih držav zelo izčistil situacijo, če bi podal svetu definitivno izjavo o vojnih ciljih Amerike.

Medtem ko angleška vlada in večina v parlamentu trdovratno vstraja pri starem sklepu, da delegatje iz Anglije ne dobe potnih listov v Stockholmu, dobiva mednarodna konferenca vedno več simpatij. Na primer "Westminster Gazette" piše, da ni prav, če Anglija zapira vrata vsaki komunikaciji do neuradnega mnenja v sovažnih državah, medtem ko Nemčija dopušča take komunikacije, kjerkoli vidi priložnost. Angleški delavski krogi, ki so navdušeni za konferenco v Stockholmu, se veliko zanajajo za ruske socialiste, ki so sklicali kongres in ki imajo velike nade, da se iz tega kongresa porodi močno gibanje za mednarodni mir.

Pariz, 3. avg. — Ministrski predsednik Ribot, je dejal večeraj (Dalje na 2. strani, 2. kolona)

Kajzer se boji, da bo treba ostaviti Belgijo.

SKLICAL JE KONFERENCO SVOJH OPRED.

Konferenca je sklenila, da se Nemci ne smejo umakniti v Flandriji.

London, 3. avgusta. — "Držite bojno črto za vsako ceno!" Tako se glasi ukaz nemškega kazerja, ki ga je dal na večerajnem vojnem zboru v Bruslu iz Amsterdama javljava, da je kazerz pozval v Brusel vse svoje višje poveljnike z zapadne fronte na izredno posvetovalje. Takoj prvi dan angleško-francoske ofenzive je kazerz prišel z ruske fronte in izredno posvetovalje. Takoj prvi dan angleško-francoske ofenzive je kazerz prišel z ruske fronte in izredno posvetovalje. Tako prvi dan angleško-francoske ofenzive je kazerz prišel z ruske fronte in izredno posvetovalje. Tako prvi dan angleško-francoske ofenzive je kazerz prišel z ruske fronte in izredno posvetovalje.

Posledica konference v Bruslu je bila, da morajo Nemci za vsako ceno obdržati bojni linije v Flandriji, kajti poročila o dotični fronti, ki varuje submarinsko porišče na belgijskem obrežju, bi bila katastrofa. Bavarski kronprinca dobi vse rezervo in baterije, kolikor jih je na razpolago, za obrambo belgijske fronte. Da je kazerz ukaz "Držit fronto!" že znan nemškim četam v Flandriji, dokazujejo divji protinapadi, ki so jih pričeli izvrševati Nemci zadnje noč. Ob polni severnoiztočno od Ypresa je bil vsa noč prizorišče krvavoga klanja. Nemci so napadli a tako silo topništva nove angleške pozicije, kakor še nikdar na zapadni fronti, in komaj so jih vrgli Angleži nazaj, so takoj napadli znova s podvojeno srditostjo. Drli so kakor slepi čez morje blata, ki ga je naredilo deževje zadnjih treh dni, čez jame in grabne, ki so jih naredile granate in ki so zdaj napolnjeni z vodo — drli so kakor blazni in obležali v blatu in vodi pod strašnim ognjem angleških granat. V vsakem slučaju nemškega protinapada niso prišli niti na polpota, kajti vselej jih je ujel zastor ognja, ki jih je zmel in stlačil v blato. Kjer so pa dosigli britiške zakope, so jih takoj poklale škotske čete, ki so odbile napad za napadom. Ko je danes po etil dan, je bilo videti stotine in stotine nemških mrličev, ki so ležali v blatu in vodi pred angleškimi pozicijami. Vsa furija nemških protinapadov je naperjena proti izgubljenim pozicijam južno od Frezenburga. Zbirali so se v močnih postojankah ob cesti, ki vodi do železnice Ypres-Roulers in vaukikraj so skušali vzeti napadene pozicije z naskokom.

Nemški ujetniki, ki so jih zajeli zadnje noč — blatne, lačne in napolnjeni v vseh 48 urah bdenja v deževju in pod neprestanim ognjem angleških topov — pripovedujejo, da se sleherni vojak na nemški fronti zaveda velike nevarnosti nove zavestne ofenzive. Poveljniki so jih neprenehoma tolažili, da pridejo na pomoč velike rezerve vojsk.

Vojni urad javlja, da so angleške čete prvi dan ofenzive ujele 4039 mož in vplenile osem topov, 53 strojnih pušk 32 zakopnih možnarjev.

Pariz, 3. avg. — Uradno poročilo pravi, da je na belgijski fronti še zmiraj slabo vreme. Severno od Aisne je bilo večeraj topniško bojevanje. Južnoiztočno od Remsa sta se izjavila dva nemška napada. Na levem bregu Mase so Nemci ponovili napade v gozdu Avocourt, toda brez uspeha.

Berlin čez London, 3. avg. — Na flanderskem bojišču je večeraj popoldne ponehala topniška bitka, toda proti večeru je sovažnik ponovil kanonado, kateri so sledili (Dalje na 2. strani, 2. kolona)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izahaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisni se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sundays and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4636.

Datum v oklepaju n. pr. (Junija 30-17) poleg vsega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

V imenu demokracije.

Časopisje, ki zagovarja velekapitalistične interese, še vedno trobi v svet, da nemški denar podpira organizacijo I. W. W., da prizirajo štrajke. Iz teh besed posmehavljivi pametni človek, da je propaganda I. W. W., kateri so se mnogi posmehavljivi in so jo hoteli spraviti s sveta z navadno frazo, da je neameriška, pričela postajati nevarna velekapitalističnim interesom. Zakaj? Velekapitalisti niso še nikdar povedali pravih vzrokov za delavski nepokoje, in če je pričela prihajati njih denarna mošnja v nevarnost, tedaj so vedno skušali prikriti vzroke delavskega nepokoja z lažjo. To je stara resnica, ki se ne da utajiti.

Mogoče je resnica, da propagandisti I. W. W. bolj živo osanzajo svoj evangelij sindikalizma. Mogoče je tudi resnica, da se bolj pogosto in bolj živo oglašajo ljudje, ki mislijo takole: "Jaz razumem stvar takole, vidim krivico in vem pripomoček zanjo. Če to povem, tedaj nas bo ljudstvo razumelo, drlo bo za menoj in v nekaj mesecih bo ljudstvo rešeno vseh muk in trpljenja." Pametni ljudje ne vidijo v tem nič drugega kot individualnost in sicer potencirano individualnost, ki si domišlja, da lahko spravi vse gorje s tega sveta v eni noči, če pove svoje zdravilo s krepkimi gestami v svet, ki pa nikdar ne doseže uspeha, ampak le podira, kar so delavci zgradili.

Ali to nima nič opraviti z vzroki, ki zadnje tedne povzročajo delavski nepokoje.

Odkar je izbruhnila vojna, je lakomnost nekaterih velekapitalistov po profitu postala neizmerna. Draginja je tako narasla, da delavci, ki trajno delajo, ne morejo izhajati z mezdo. Družinski oče, ki danes gura dan za dnem, prihaja tudi od dne do dne do spoznanja, da se čimdalje bolj pogrèva v dolg, četudi njegove roke vsaki dan pridno gibljejo od zore do mraka.

Nekaj tednov nazaj smo čitali v velekapitalističnem časopisju, da je šerif organiziral v Bisbee pod vplivom rudniških kompanij, železniških korporacij in podkupljenega časopisja, pod napisi z debelimi črkami, da na organizacijo I. W. W. vplivajo promišljeni elementi, da ustavijo produkcijo bakra v državi Arizoni. Našim čitateljem je že znano, da je takrat navadna meščanska sodrga, organizirana od šerifa in obožena od rudniških kompanij, deportirala nad 1,200 rudarjev in malih bizismanov. Naložila jih je na vlak za živino in jih razločila v drugi državi, med potjo jim ni dala vode in živeča.

In to kar se je zgodilo v državi Arizoni, ne dokazuje, da so tam demokratične razmere. Če lahko drhal izvrši kaj takega, potem to dejstvo dokazuje, da je tam prav malo spoštovanja do zakonov, in da vlada tisti, ki je boljše obožena. Tak nastop ni demokratičen, ampak je bolj anarhističen.

OGLEJMO SI, KAKŠNE LJUDI JE DEPORTIRALA DRHAL IZ BISBEE. MED IZGNANCI JIH JE 433 OŽENJENIH IN 309 JIH IMA OROKKE, TOREJ SO DRUŽINSKI OČETJE. MED NJIMI JE 256 POSESTNIKOV V BISBEE; 202 JIH JE KUPILO ZADOLŽNIČNE SVOBODE; 515 JIH JE PODPISALO PRISPEVKE ZA "RDEČI KRIŽ"; 62 JIH JE ODSLUŽILO V AMERIŠKI ARMADI, 60 JIH JE ODSLUŽILO V MORNARICI IN 466 JE BILO REGISTRIRANECV.

Mogoče je bilo med temi 1,200 možmi nekaj odrešenikov sveta, ki bi ga radi odrešili po svoje in kar čez noč. Ali to ne daje pravice drhal, da deportira 1,200 mož. V državi Arizoni so sodišča in če se je kdo pregrešil proti postavam, ga kaznujejo sodišča. In če je kdo kršil postave, zakaj ga niso postavili pred sodišče?

Drhal v Bisbee je vzela postave v svoje roke, pomagala je rudniškim kompanijam in železniškim korporacijam. Šerif je prisegel, da bo čuval postave in ustavo, pa jih je pogasil in še celo vodil drhal. To je anarhija!

Pred par dnevi je ulomilo v prenočišče v Butte, Mont., sedem namišljenih mož, vzeli so iz postelje agitatorja I. W. W. in ga obešili zunaj mesta kot podgano. Zdjaj razpisujejo nagrade za odkritje strahopetnih morilcev, velekapitalistično časopisje pa hoče olepšati ta umor, da umorjenemu agitatorju I. W. W., ki je sedaj mrtev in ne veda ne more, govoriti, podtika razne besede, ki so po postavah kaznjive.

Če je agitator res to govoril, zakaj ga niso postavili pred sodišče? Zakaj velekapitalistično časopisje opravičuje strahopetne morilce s takimi sugestijami, ko morilce obsoja vsak pameten človek in se zgraja nad njih brutalnim in strahopetnim dejanjem? Ali tako opravičevanje ne obuja suma, da je bil umor izvršen v interesu rudniških baronov, da zlomijo stavko? Drhal v Bisbee je pljunila na postave in ustavo in poslušala se je brutalne pravice močnejšega, ki je vedno krivica.

V Butte, Mont., je sedem strahopetnih morilcev ponoči umorilo človeka, ki je mogoče bil duša ondotnega delavskega gibanja.

To so fakta, ki se ne dajo utajiti in ne zaviti.

Vlada v Washingtonu je proglasila vojno v imenu demokracije.

Ali če ne bodo voditelji drhal v Arizoni in morilci v Butte, če jih izsleda, kaznujejo, kako naj se mi zgražamo nad infamijami, ki so bile izvršene nad ljudstvom v evropskih monarhističnih državah, v katerih je šelja kronanega prismuknjena ukaz?

Časopisje, ki zagovarja velekapitalistične interese, prihaja v javnost z debelimi lažmi, da nahujaka javnost proti štrajkarjem in prikrivajo infamije lakomnih denarnih mogotcev, ki sicer pozdravljajo zastavo demokracije, dajejo za "Rdeči križ", mejtem pa oplenjujejo ljudstvo.

In to je nevarna igra, ki jo igrajo plutokratje s pomočjo velekapitalističnega časopisja. Lahko vodijo nekaj ljudi za nos in le nekaj časa, ne morejo pa voditi vseh ljudi in trajno za nos.

Caveant consules! Če je vojna v imenu demokracije, je treba v imenu demokracije pomesti z anarhijo, četudi prihaja od ljudi, ki imajo polne blagajne zlata, da ne bo demokracija ubita, ampak da se razširi po vsem svetu.

Položaj na evropskem bojišču.

(Nadaljevanje s prve strani)

li napadi od Langremarcka do reke Lya, ki so pa bili brez uspeha. Na nobeni točki ni sovražnik pridobil niti pedala, imel pa je velike izgube in ujeli smo par sto Angležev, ki so bili udrli v naše pozicije.

Ruska fronta.

Petrograd, 3. avg. — Uradno poročilo: Severozapadno od Čotina, med rekama Zbroč in Dnještrom, so naše čete ostavile pozicije v okolišju Kudrincev in Mihe. Med Dnještom in Prutom nadaljuje sovražnik ofenzivo in koncentrirava vse svoje sile na našem bregu Dnješttra. Proti večeri je sovražnik okupiral Perebiškovec, Čorin, Potok, Dabrinovec, Horočevce in Kučurnotor. V Karpatih je sovražnik potisnil naše čete do reke Putne. V okolišju Moldavice so naše čete pričele za ofenzivo, poglone so sovražnika nazaj in ujele 132 mož ter vplenile osem strojnih pušk.

Berlin čez London, 3. avg. — Med Zbročom in Dnještom so bile poražene ruske zadnje straže blizu Vigode na cesti proti Čotinu. Severno od Črnovie in južno od Dnješttra se naše čete bližajo ruski meji. V Karpatih se Rusi umikajo med Prutom in južnoistočnim pobočjem Kelemenskih gor. Naše in avstro-ogrške čete sledijo sovražniku, ki na več krajih nudi srdit odpor. Naše čete stoje pred Kimpolungom. Med rekama Oituz in Kasino na rumunski fronti je sovražnik večeraj ponovil ofenzivo z veliko silo z namenom, da okupira goro Kasinal. Napadi so bili odbiti.

Razno iz inozemstva.

Spremembe v ruskem armadnem vodstvu.

Petrograd, 3. avg. — Gen. Brusilov, poveljnik vseh ruskih armad, je resigniral in na njegovo mesto pride gen. Kornilov, čigar mesto v ruski armadi prevzame gen. Čeremisov. General Vasilkovskij je postal poveljnik garnizije v Petrogradu. General Radko Dimitrijevič, poveljnik 12. armade na fronti pri Rigi je tudi resigniral in njegov naslednik je gen. Parškov. Dimitrijevič je Bolgar, ki služi v ruski armadi že od začetka vojne.

Čivlilni komisar Gobeče, ki se mudi na fronti, javlja, da je položaj na bojišču veliko boljši. Enajsta armada, ki je s svojim begom od Zlate Lipe naredila največ znešnjave, se zdaj pogumno bori blizu Husijatina. Sedma armada tudi izvršuje silovite protinapade. Pri vseh četah je opaziti dobra znamenja, vsled česar je upati, da bodo vršile svoje dolžnosti napram revoluciji.

Začasni odbor dume je večeraj izdal oklice na ljudstvo, v katerem pravi, da si nekateri neodgovorne stranke prišlašajo preveč oblasti, vsled česar je prišlo do katastrofe na fronti in anarhije v Petrogradu. Odbor apelira na ljudstvo da naj podpira eno samo oblast, ki je začasna vlada.

Minister za zunanje zadeve Terščenko je poslal telegram ruskim poslanikom v zaveznih državah, v katerem pojasnjuje zavezniškim položaj v Rusiji, rekoč, da se je v momentu uspešne ofenzive v Galliej posrečilo sovražniku izzvati po svojih agentih rebeljon v Petrogradu, ki se je razširil tudi na del armade. Toda Rusija se ne bo pustila na ta način užgati in motiti v svojem odloku, nadaljevati vojno do končnega trumfa načel, ki jih je proklamirala ruska revolucija.

Kaj je na Grškem?

London, 3. avg. — Iz Aten poročajo "Exchange Telegraphu," da je v Atenah, Pireju in ostalih

krajih Itake proglašeno vojno stanje. Zakaj, brzobjavka ne pove.

Nikolaj Romanov nima volilne pravice.

Petrograd, 3. avg. — Ministristvo je sklenilo na izredni seji, ki se je vršila za ureditev stvari glede na ustavodajno skupščino, da bivši car ne bo imel volilne pravice pri volitvah delegatov za skupščino.

Berlinski župan ima besedo.

Amsterdam, 3. avg. — Semkaj je dospela pondeljnova številka lista "Berliner Zeitung am Mittag," ki vsebuje nekaj odkritega mnenja berlinskega župana Relckeja. Župan namreč odgovarja na vprašanje: Da li je Nemčija napredovala v notranjih zadevah toliko, kolikor je na bojiščih v treh letih vojne — in pravi:

"Vprašanje moram z obotavljajem pritrditi. Zdi se, da smo postali narod profitoristov mekaterjev. Tisti, katerih še ni korumpirala mamonova gonja, so se pogreznil v preponižno hlapčevstvo. Skratka, Nemčija se počasi potaplja nazaj v oficijoznost. Mi smo še vedno na vrvi, ki nas vodi nekam... svobodni ljudje nismo. Pričakujemo nasveta od tuceta delavcev, pa pride beseda potohih ma od vladine mize: "Ne zaupajte tem ljudem; to so otroci."

Kar nam je treba, je parlament, ki ima oblast, ne pa samo zakonodajno mašino; vlade nam je treba, ki sestoji iz ljudi, kateri ne bodo mislili, da bi se kdaj zna več od vsakega navadnega smrtnika le zato, ker je birokrat. Bodimo svobodni ljudje — ne pa svobodni samo na papirju!"

Ruski kmetje in nune.

Petrograd, 3. avg. — Opatica Plikvinskega samostana v Voronežu se nahaja v ječi. Aretirali so jo delegatje kmečkega sveta in odpeljali v zapor. Samostan posejeda ogromna polja, ki so jih imeli kmetje v najemu. Ko je izbruhnila revolucija, so kmetje odrekli najemnino samostanu in sploh niso hoteli več obdelovati samostanskega polja. Opatica je najprej oštela nune, da delajo na njivah. Kmetje pa niso bili s tem zadovoljni in šli so na polje ter poglali nune, ki so bežale v bližnji hlev. Nato so kmetje sklicali svoj krajevni svet in sklenili, da opatica ni več vladarica v samostanu. Prijeli so jo in odpeljali v zapor.

MEDNARODNI KAPITALISTI DELAJO ZA MIR.

(Nadaljevanje iz prve strani)

v parlamentu, da Francija mora izvojevati mir z orožjem, ako ne čie postati sužnja Nemčije.

"Želimo mir," je rekel Ribot, toda časten mir. Kakšen bi bil mir, če ga sklepamo danes? Odreči bi se morali Alzacijo-Lorenu in sami bi morali trpeti škodo, ki jo je povzročil sovražnik na naših tleh. Uničena Francija, katera zasluži, da marsira na čelu civilizacije, bi sicer še živela, toda zraven nas bi bil mogočen blok centralnih držav, ki bi bile pravi gospodarji in mi bi bili sužnji z Belgijo vred. Zmaga se mora izvojevati! Zmaga ne more biti z diskuzijami, temveč samo z orožjem."

Nato je zbornica ponovno potrdila resolucijo z dne 5. junija t. l., ki pravi, da mora Nemčija povrniti Alzacijo-Lorenu in plačati odškodnino za storjeno škodo v severni Franciji kot mirovni pogoj.

Debato je izzal socialist Renaudel, ki je zahteval, da zavezniki morajo priti z definitivnimi pogoji za mir. Podlaga za svetovni mir je po izjavi socialistov pravosodno vprašanje, ne pa teritorijalno. Renaudel je zahteval, da zavezniki objavijo svoj mirovni program in store takoj vse korake za formiranje organizacije držav. To bo prisililo Nemčijo, da sname masko z obraza in razkrije svoj vojni program.

ZADNJE VESTI.

Washington, D. C. 3. avgusta. Po pozitivnih informacijah, ki so jih dobili uradniki v Washingtonu, je Nemčija imela ultimatum Avstrije 14 ur preje, preden je bil odposlan Srbiji.

Izjavljajo, da je prejšnji nemški zunanji minister Zimmermann to priznal, ko so pritisnili nanj, da je Nemčija bila podučena o akciji njene zaveznic, ki je povzročila vojno.

Nemčija je v svojih javnih dokumentih vedno trdila, da jo Avstrija ni vprašala za svet glede ultimata, ki je odrekal neodvisnost Srbiji. To dokazuje, da se je strinjala z Avstrijo in da ji je obljubila, da jo podpira pri njeni akciji.

Dunaj, 3. avgusta. — Avstro-ogrške čete so vstopile v Černovice, glavno mesto Bukovine.

(Černovice so mnogo pretrpele v vojni. Menjale so desetkrat gospodarja. Pred vojno je imelo mesto okoli 70.000 prebivalcev.)

London, 3. avgusta. — Camille Huysmans, belgijski tajnik Internacionalne socialistične konference, se je v intervju napram poročevalcu holandskega lista "Handelsblad" izjavil, da sta Rusija in Avstro-Ogrska blizu sporazuma. Ta vest je došla iz Kopenhage na Exchange Telegraph kompaniji.

Pariz, 3. avgusta. — Socialistična parlamentarna skupina se danes smide v parlamentu, da razpravi, če M. Thomas, municijski minister in član francoskega vojnega sveta, še ostane v zdajšnjem kabinetu. Njegovo mesto je bilo oimajano sinoči z glasovanjem v zbornici, 392 proti 61. glasovom, zahtevajo Alzacijo - Loreno in druge koncesije pri mirovnem sporazumu. Večina socialistov je odtegnila svojo pomoč vladi.

Savannah, Ga. 3. avgusta. — Farmarji blizu Bulah Churcha, dvajset milijard Blackshears, Ga., so kupili strešno orožje in množično streliva. Nepotrjena poročila pravijo, da so se odločili obrdniti sinove doma in da ne pojdejo v armado.

Forth Smith, Ark., 3. avgusta. V Sallisawu, Okla., so v zaporu štirje možje, ki so osumljeni, da so poskušali pogrniti v zrak jeklene most Missouri Pacific železnice prek reke Illinois pri Goru, Okla. Dinamit je eksploziriral pri prvem boku, kljub temu da je tam straža.

Butte, Mont., 3. avgusta. — Frank H. Little, ki so ga umorili strahopetni morilci v sredo zjutraj, pokopljejo v Chicagu ali v San Franciscu.

Rudarji nameravajo prirediti v nedeljo ogromno in mirno demonstracijo proti strahopetnemu umoru.

Washington, D. C., 3. avgusta. Justični departament preiskuje grožnje, da se na osamljenih krajih v Georgiji in Severni Karolini pripravljajo za odpor proti naborom.

Ada, Okla., 3. avgusta. — Prvi izgrebi proti naborom so izbruhnili v okraju Seminole in se razširili na okraj Pontotoc. Most Frisco železnice je bil dinamitiran pri Francisu.

Ameriške vesti.

KUHAJTE MLEKO.

Chicago, Ill. — Roberts, zdravstveni komisar, je izdal svariło za gospodinjke, naj zavro mleko, preden ga postavijo na mizo. V okraju Kane okoli Burlingtona in Hampshire se je pojavilo vnetje vranice med govejo živino. Bolezen je prenesljiva tudi na ljudi.

TRIJER STRAŽARJI ARETIRANI IN OBDOLŽENI UMORA.

Chester, Pa. — Belopoltniki so zopet vdrl v zamorsko naselbino. Pripeljali so se v avtomobilih in streljali kar tjavendan. Oddali so nad sto strelov, preden je došla na lice mesta polteja in pregnala razgrajaje in pretepače. Po navodilu distriktnega javnega tožilca so bili aretirani

stražarji John W. Elice, J. Orfield in Newman Steinhil. Oboženi umora. Obstojna čista, da so pri izgredu dva zamora.

PARNI KOTEL JE RASL.

Las Palmas, Kanadsko — Parni kotel na britski ladji se je razlezel, ko je barka, naložena s premožno pomorska sta ubita in dojena.

NE HODITE PREVROČNO VODO.

Wheatland, Wyo. — John Blose je skočil ves v jarek hladne vode, ki sluhmetno namakanje zemljišča, la ga je kap in se je pogrezsem čevljev globoki vodi.

20.000 ZDRAVNIKOV MADO.

Washington, D. C. — V partmentu naznanja, da po za armado 20.000 zdravnikov leg 120.000 mož v sanitetarju. Polovica teh zdravnikov mož v sanitetnem zboru jejo do 1. oktobra.

UGODNO ZA FARMARJE.

Washington, D. C. — K je klasificiran kot nepotrebno blago. Na priporočilo živprava je "Zvezni rezervni sklenil, da bo dal posokrompir, ki bo spravljen šča, toda ne za daljša dni.

POVIŠANJE MEZDE STAVKE.

Atlantic City, N. J. — Stopniki organiziranih stdelavcev in zastopnikov tojev, ki izdelujejo steklo, do sporazuma, da povisjajo na 15 odstokov. Pogodba veljavi do 30. junija 1918.

EKSPLOZIJA SODAVINE.

Philadelphia, Pa. — V ponici Michael Kendalla je ratala posoda za sodavico, lo, da je ubila gospodarja, vega, sina pa ranila.

NEZGODA NA ŽELEZNICI.

Parkersburg, W. Va. — mlj od tukaj sta udrila osebni in tovarni vlak Bah Ohio železnice. Kurjad U. ma odrgnani obe nogi in ki dvomijo, da okreva.

STAVKA MESARSKIH ČNIKOV.

Tacoma, Wash. — Sto mesarskih pomočnikov pri Carstens Packing kompan zastavkalo in zahtevalo delavnik.

BELOPOLTNA POROTA PROSTILA ZAMORNE.

Jacksonville, Fla. — Edward Thompson je bil rotniki, ker je ubil Edna Mureha, kapitalista in burga političarja v Bangoru. Porota je potrebovala le 20 da je oprostita zamora.

Murch je bil ustreljen za zamora in je umrl dve sneje, ne da bi povedal da tragediji. Trdil je, da se bo doval na avtomobilu. Thompson je zagovarjal na podlagi mega zakona.

OTROŠKA PARALIJA.

Lancaster, Pa. — Tuka pojavila otroška paraliza, v enem mesecu zahtevalo žrtv.

ŽENE NAKANJAJO MOŽE, DA SE NIBO GISTRIJALI.

Washington, D. C. — V departament dobi vsaki kot dve sto pism, v kateri naznanjajo svoje moše, da so registrirali.

Izdel se je.

Gospod (ob presjaku, ki na prsih tabljino z usnjomihonem): Jaz bi temu človeku rad nekaj podaril, če bi je res gluhonem!

Prosjak (pokaže na tabljino): Kaj ne vidite takega napis?

DOPISI.

Delavci, Idaho. — Namenil sem... Nameril sem svoje misli napisati... delavci socializma in delovanja Slo...

direkten gospodar, ampak država. Za delavce se to lepo glasi biti drž...

komunizem že prihaja počasi na... naprave in produkte. Kljub temu verujem, da enkrat preide vsa ta...

naprave in produkte. Kljub temu verujem, da enkrat preide vsa ta njihova last v roke ljudstvu ali državi.

Slovenska Narodna Podporna Jdnota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Glavni Stan: 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

POZOR! Vsem Slovincem in Hrvatom v La Salle, Ill. in okolici se tolo priporočam za nabavo NOVE OBLEKE ali SUKNJE.

Slovensko-Hrvatski Pogrebni in balzamovač. Naš pogrebniški urad je urejen z vsemi potrebščinami za POGREBNE SPREVODE.

MI ŽELIMO obvestiti vse naše brate rudarje, da smo letos že trikrat povišali plačo. Iz razloga, da bomo lahko zadostili našim velikim naročilom promega.

NORTH SIDE STATE BANK ROCK SPRINGS, WYO. IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00. Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI.

"Mi potrebujemo 300 slovenskih premogarjev". Za različna dela v naših rudnikih v Hellwood, Penna. Premogorovi so varni, ni mokrote, ni plina, odprte legi, stalno delo in dosti voz na razpolago.

DP VELIMIR DEZELIČ: **V službi kalifa.**

Zgodovinski roman.

(Nadaljevanje)

Ta se je ravno vrnil od molitve iz džamije, ko je slišal, kaj se je zgodilo.

Takoj je sklical svoje najodličnejše prvake. Ko so se zbrali, je dal pripeljati jetnike in rekel zbranim:

— Strašna sodba se mora izvršiti nad temi razbojniki, da so se drznili dvigniti zoper svojega zakonitega kalifa. Sami so s svojim delom podpisali svojo smrtno obsodbo. Kaj, mislite, zvesti moji svetovalci?

In vstali so vsi, ter potrdili kalifove besede.

— Smrt so zaslužili.

Edini Wadha el Ameri je obsedel. Mubamed namršil čelo in vzklíkn:

— No, ali ti ne želiš smrti svojih največjih sovražnikov? Tebi so v prvi vrsti stregli po življenju.

A Wadha el Ameri vstane, prekriža roke na prsih in reče:

— Sveti kalif, to kar si ti rekel, je resnica. Ti zarotniki so v resnici zaslužili smrt, vendar bi ti jaz ne svetoval, da jih pogubiš.

Dokler so živi v tvojih rokah, so nam dragocen zaklad, oni so nam neka vrsta jamstva, da se njihovih pristaši ne bodo več upali na nas. Pripravljeno bodo, da se pomirijo, ako bodo izvedeli, da vsak njihov napad na Kordovo povzroča smrt njihovih prvakov. V slučaju pa, da bi se kljub temu vojskovali z nami, in se jim posreči, da vjamajo koga izmed naših plemenitih ljudi, evo nam teh zarotnikov v znamenju. Naposled je pa tudi škoda takih junakov, da poginejo tako sramotno. Kdo ve, morda jih ravno tvoje velikodušje sprebrne in iz nezvestih podanih postanejo tvoji najboljši sinovi.

Nekaj časa je kalif mirno poslušal, kaj njegov hadžib govori, nato je motril obraz njegov in ostalih svetovalcev, kakor bi se hotel uveriti o vstisu tega govora.

In v resnici se mu je zdelo, da je opazil na nekaterih obrazih odobravanje, kar ga je vznemirilo.

A vse bolj ga je razburilo, ko je dejal ranjeni Hešam ben Soliman, obrnivši se k hadžibu:

— Hvala ti, junaki! nasprotnik moj. Tega se nisem nadejal od tebe. Misli sem, da te bom vrgel v ječo, da se bom naslajal ob tvojem mrtvem truplu, ker sem te smatral ne samo mojim krvnim sovražnikom, nego celo tiranom, ki hrepeni, da se napije moje krvi. Sedaj vidim, da sem se prevaril. Po tvojih žilah teče viteška kri, in da nisi samo šraher, ampak tudi moder. Naj ti doplača Allah tvojo dobroto. Naj mi dodeli, da se zgodi čudež, da ti to povrnem.

Kalif je dosedaj molče poslušal berberskega vodjo, ali sedaj mu seže v besedo:

— Varaš se, suženj, če misliš, da bi se kdaj to zgodilo. Priznavam, da ima moj hadžib v marsičem prav, a jaz sem dobro premislil. Vsako umišljenje napram tebi ti se tolnačilo, kakor plašljivost od moje strani. Drugi vojaki, videč, da se zarotnikom ne zgodi ničesar, bi se uprli. Ne, moj hadžib, ne bom poslušal tvojega nasveta. Ti lopovi so se drznili dvigniti roko zoper svetost mojega kalifata, in tu ne poznam milosti. Potrebno je, da se tak zločin ostro kaznuje. Dokazano je, da so meni in mojemu hadžibu stregli po življenju, dokazano je, da so navalili na moj al-kazar z oboroženo roko. Ako bi mi ne bila bojna sreča mila, bi imel ti sedaj mene v rokah in gotovo ne bi imeli umišljenja. Moja sodba je kratka. Glava Hešam ben Solimana in Abubekrjeva se naj takoj odseka in vrže preko grajskih zidov, v tabor afriških čet. Naj vidijo izdajalec glave svojih vodij in naj vedo, kaj jih čaka, ako se ne spokore in mirno oddaljijo v majdaljne kraje mojega cesarstva.

Obsodba je bila izrečena.

Hešam ben Soliman, začuvši svojo obsodbo, reče:

— Dobro slišal sem tvoje besede in grem v smrt brez bojazni. Ali to ti rečem še pred smrtjo, pazi, da se to, kar sodiš sedaj nam, ne bo vračalo.

— Molči izdajca, — vzklíkne Muhamed in reče vojakom. — Odpeljite te lopove in izvršite smrtno obsodbo.

Dve uri potem je bila glava Hešam ben Solimana in njegovega brata Abubekrjeva odsekana in vržena čez grajsko zidovje.

Ko so se pokazali krvniki na zidovih in visoko dvignili krvave glave, je zaorila cela Kordova veselja. 'A ko so se glave vržene z zidovja, prikotale v tabor Afričanov, je nastala med njimi nepopisna žalost in tisoče kletev je donelo čez mestno zidovje in tisoče ljudi se zaklile, da morajo osvetliti smrt svojih vodij.

Glave so umili takoj in poslali nečaku Hešam ben Solimana, Solimanu ben Hakemu, Annasera.

Ko je zagledal glave, je zakril obraz z rokama in za trenotek se je začelo njegovo pridušeno ihtenje.

Berberci, ki svojega junaka niso nikdar videli plakajočega, so mu jeli klicati:

— Ne plakaj, nego misli na osvetlo!

— Osveta je moja — vzklíkne mladec in izdere meč iz nožnice. — Kolnem se, da od tega trenutka ne bom miroval, dokler ne izvršim krve osvete na onih, ki so uničili moj rod, kri moje krvi in moj ponos, tako mi preroka Mohameda. A vas, bratje, vas prosim, bodite mi v pomoč.

— Hočemo — so se odzvali številni glasovi in za njimi so ponavljale te besede vse berberske čete.

— Bodi naš vođa in gospodar — vzklíkne večina berberskih prvakov.

In za nekaj hipov nato je vedela vsa berberska vojska, da ima novega poveljnika, a to Solimana ben Hakema ben Solimana ben Annasera.

In za nekaj trenutkov je vedela vsa Kordova, vedel je tudi kalif Muhamed, da Berberi niso

splašeni v sled kalifove obsodbe, nego se postali divjejši in da hrepene po osveti.

Kalif je na te vesti postal mrk in dolgo časa ni hotel z nikomur govoriti.

Samo zvečer tistega dne je dal poklicati k sebi Wadha el Amerija in rekel:

— Morda bi učinil pametneje, ako bi poslušal tvoj nasvet.

Wadha se mu je poklonil in odgovoril:

— Kdo ve, kaj je pisano v zvezdah?

XIV.

Ko je zvedela Fatima od starke, kaj se je zgodilo s Strezinjjo, se je s prva udala nemi bolesi in tugo vanjo. Misli je, da ji mora sree počiti od bolečine. Ali kmalu se ji je pojavila v glavi misel, da se ni vse izgubljeno.

Fatima je slišala, kako sta se razgovarjala Meho in Ibrahim, da Strezinja ni mrtev in to je bilo dovolj, da se je zbudila v njeni glavi misel, kako bi ga osvobodila. Povedala je to starki.

— Mati, ali ni mogoče, da bi gospoda, onega iz Hrvatske rešila na kak način?

Starka je na te besede strašno osupnila, nato pa dodala tožno:

— Ne, moja Fatima, na to se ne da niti misliti, zakaj ključ od ječe so tako izdelani, da ni mogoče odpreti vrat drugače, nego da jih vlomimo. Razum tega čuvata ječo zvesta stražnika.

— Katera? — vpraša deklica, v kateri je zažarel žarek nade.

— Ibrahim in Meho.

Deklica se prestraši in vzklíkne:

— Mar ona, ki ju naš gospodar nazivlje za panterja?

— Da, ona!

— Oh, potem je Strezinja izgubljen.

In deklica sklene turobno svojo glavo na prsi, ne vedeč si pomoči.

— Ubogi Strezinja, ubogi Strezinja! Kaka sreča bi bila zate, ako bi me nikdar ne bil videl. Ne zastirali bi ti temni zidovi tamnice solmne svetlobe. Oh, da bi se ne bila nikdar rodila! Ne trpela bi že od rane mladosti in bila v nesrečo sebi in vsem drugim, ki me vzljubijo.

Te besede je Fatima izgovorila nehote tako glasno in grenke solze so ji orosile mlado lice. Starka, ki jo je slišala, je postala istotako žalostna. Plemeniti mladec, ki je bil še tako darežljiv, ji je zelo ugajal. Omilil se ji je pa še bolj, ko je videla, kako postopa z njim Abubekr.

Starka je sovražila Abubekra in ako je prenašala njegovo zmerjanje in psovnanje, je bilo to samo na videz, siloma. Ako bi se le dalo, pobegnili bi od njega prvi hip. Fatimo pa je ljubila v resnici, kakor svoje dete, a sedaj, ko je videla, kako joče, jo je jela tolažiti.

— Golobica moja, ne plakaj, zakaj s solzami si izkvarila svoje lepo lice. Žalost ti zaereta erte in tuga te postara.

— Kaj mi mar lepota, kaj mi mar mladost — vzklíkne žalostno deklica — ako mi je ugrabljena sreča mojega življenja, moj dobri Strezinja. Starka sklene roke.

— Ah, mili Bog, kako ljubiš tega mladeč! Ali glej, kaj potem, ako se reši, tvoje lice pa ostane od žalosti grdo. Potem te ne bo več maral in te pustil na cedilo.

Deklici se skozi solze zaiskre oči in malo, belo ročico položi na njena usta in vzklíkne:

— Kako moreš kaj tacega reči o njem? On je najplemenitejši človek na svetu, na njem ni sence laži, on je kakor angelj, in me ne zapusti.

— Glej, glej . . . komaj enkrat si se razgovarjala z njim — reče starca — in že ga poznaš tako dobro. V resnici, prav ima oni, ki pravi, da je ljubav slepa, čeprav ima oči. Sicer pa ne govoriva o tem, kar je glavno.

— In kaj je to? — vpraša deklica.

— Naj si malo prej sama rekla, da treba poskrbeti, da rešimo Strezinjjo iz ječe.

— Da, to je resnica, a sama si rekla, da ni nobenega upanja.

— Da ni nobenega, nisem rekla, — pomežikne starca z očmi.

— Torej si se česa domislila, draga moja . . . In deklica jo je objela in jela poljubovati.

Ko se ji je starca iztrgala, reče:

— Čakaj, ne vesel se tako. Ti ne objemaš in poljubljaš, kakor da sem že rešila Strezinjjo, ali to je zelo nevarno delo. Veliko vprašanje je, ali bo uspelo.

Deklica je obmolnila in tiho sedla na prostor, kjer je malo prej sedela.

— Prosim te, kaj si se zamislila — vpraša starca.

— Ali ni mladec govoril nekaj, kar je v zvezi z močnim hadžibom Wadhjo el Amerijem.

— Da, to je rekel.

— Gotovo je Wadha njegov prijatelj.

— To bi lahko bila pot za njegovo rešitev.

— Hadžib je mogočen.

— Treba mu samo javiti, kje je njegov prijatelj in brez dvoma najde sredstvo, kako ga rešiti. Vsekako je pametnejši od tebe in mene.

— Imajš prav!

— On ima mnogo ljudi, ima mnogo denarja. Fatima jo prekine.

— Čakaj! Ker govoriš o denarju, ali bi se ne dala podkupiti Ibrahim in Meha?

— Pantherja! Hm! Ne vem. Morda bi se dala, ali vsekako je to nevarna reč, jima o tem kaj povedati. Ako bi se slučajno ne dala podkupiti, naznanila bi Abubekru in potem gorje ubogemu Strezinji.

— Ali kaj nama je storiti — vpraša deklica?

— Najprej treba govoriti z Wadhjo el Amerijem.

— Zakaj tedaj odlašava? Na delo! — reče Fatima.

— Ali misli, da je tako lahko priti do Wadhe. In koga naj pošljemo k njemu?

— Idi ti.

— Jaz! Ne! Bojim se. Ako o tem slučajno zve Abubekr, ne šalil bi se in moja glava bi ne sedela več tako lepo na vratu, kakor sedi sedaj.

(Dalje sledi.)

Na piramidah.

Spisal Josip Karlin.

"Jutri rano pa greva na piramide in v puščavo," pravi mi na evetno nedeljo zvečer avstrijski geolog G. F., ko sva se bila nahodila po ulicah in ovinkih cesarske Kahirje. "Morava se zgodaj napraviti in na pot, ako počeva, da njuj solnce pari po poti; hodi se čez tri ure."

Solnce je ravno vzhajalo in sušilo roso po ravnem polju na obali svetega Nila, ko drugo jutro zasedemo pripravljene osle, ki nas brzi nog ponoso iz sredine stare Kahirje mimo mestnega vrta "Ezbekijeh" skozi novo predmestje izmalijo na zahod proli širokemu Nilu. Onkraj mostu krene pot ob reki proti jugu med vrtovi in nasadi do kolodvora, od koder pelje železnica na zgornji Egipt. Tu se zavije cesta in vodi po širokem polju vedno pod drevedom temno-zelenih akacij vedno vedno svetlo sivim in zrelo pšenico tje do zadnjega prekopa, ki loči lepo obdelano rodovitno Nilovo dolino od široke, gole puščave. Visoki senčnati palmovi gozdki na obeh straneh ravne ceste hladne male vasice na nizkih holmih, ter nam zakrivajo pogled v daljavo.

A ko se prekorači zadnji most, je svet kakor spremenjen: kamor ne kažejo Nilovi valovi ob času povodnji, tam je vse suho in puščavsko. Gola, mrtva leži pred nami planjava tje do visokega roba, kjer se začneja "libijska puščava."

Stopivši izpod drevoreda, zagledamo ne daleč pred sabo piramide, pa pot do njih je še visoka in strma. Tu sem torej, na mejo prijetnega življenja in tihe smrti postavili so si mogočni faraoni spomin svoje nekdanje moči in slave. Mora se reči, znali so si izbrati za svoje grobovje.

Stopimo bliže. Pot res da ni več dolga, pa strma je in z drobnim, rujavim peskom ne debelo posuta, ki ga je veter nanesel sivi iz vroče Sahare. Vrh hriba dospemo na malo plan in stojimo v podnožju "Kufu-jeve" piramide, ki se strmo in veličastno dviga pred nami in kipi v sinje nebo.

Pojdimo okolo nje, da si jo bolje ogledamo! Stirioglatemu hribu podobna, sezidana je piramida iz samene rezanega kamena, tako, da se razprostirajo njene štiri enakno dolge strani na štiri vetrove. Vsaka stran meri tri sto korakov ali sedem sto in dvajset čevljev; ravno toliko tudi rob, ki seže od spodnjega oglja do vrha. Površje torej je iz starih trioglov z enakimi stranmi.

Površina je morala biti nekedar gladka in svitla, kakor še sedaj zgornji del "Kefrenove" piramide, ki jo zagledamo od južno-vzhodnega oglja Kufu-jeve, prehodivši njeno vzhodno stran.

Ali sedaj ni videti drugega, ko veličanske klade lečastega apnenca, ki so stopnicam enako naložene druga na drugo. Gladka apnenca površina skorja in vse malo kamenje razpadlo je v teku dolгих let in se posulo v visoko groblja, ki nam zakriva podnožje piramide in nam brani bliže nje stopiti. Ona druga, ki jo je Kefre sezidal, malo nižja od prve, ohranila si je nepokvarjeni ostri vrh in v zgornjem delu tudi prav gladke strani, tako da je težko pripeljati na njo.

Čez pol ure hoda dospemo zopet na severno stran, kjer je v sredi teman vhod do grobov. Od tod se tudi gre na piramide. Pa kaka bode pot po teh stopnicah, ki so bolj strme, nego naše strehe! Nekako boječe merimo te stopnice, ki se brez konce kopičijo pred nami druga na drugo, vsaka čez poltretji čevljev visoka, spod nje pa imajo dobre štiri čevlje visočine. Skoro nam je obupati, da prilizemo katerikoli do vrha. Pa suhi Beduin mnogokrat stori za dober "bagič" (dar). Že prej ves čas nam slede korak za korakom, kažejo to in ono, opominjajo na slabo svojo francoščino sedaj na veliki "sfinks" ne daleč od tod, sedaj zopet na grobove v katekombah okolo piramid, in nadležno ponujajo zarjaveli denar in druge starine. Ko pa vidijo, da mislimo iti na piramide, ni se jih celo moči odkrižati; skoro bi se stopili med sabo, kedo nas popelje gor. Saj pa tudi ni od več njih pomoči. Dva naju primeta vsaki za eno roko in varno peljeta od vhoda sredi severne stra-

ni čez nekatere stopinje in potem tje preko na severno-vzhodni ogel in ob robu gori po znanih stopinjah, ki sta jih že od mladih nog vajena. Spreten deček pa nese hladne vode za nami v mokri "skarieti," v slabo žgani lončeni posodi, v kateri se voda vedno mrzla ohrani, če je malo veter pihlja, kakor nalašč za one vroče kraje. Deček tudi pomaga potniku na težavnih krajih, ter se za mladih let vadi za težavno pot, koder bo odrasel tudi sam tujec vodil, kakor zdaj njegov oče.

Kaj dobro de človeku, ko Beduin malo nad sredo poti obstane v senčni votlini med kameni, da se malo oddahnemo in poživamo iz mokre "alkaraee." Kakor palček so videti potniki in njih arabski spremiljevalci, ki lezejo ob piramidi in se trudijo dolji na prvih stopinjah za nami.

Toda ni časa se ozirati. Beduin poprime zopet za roko in potegne nas više. Še bode treba mnogokrat dvigniti nogo in se speti kvišku na skalo. Štiri sto petdeset čevljev ni mala višina; prišel bi že do pol "šmarne gore" in še več. Pot lije s čela, kolena začno boleti; ali bomo skoro na vrhu? Sapa nam pojemaja, pa Beduin v peša. Vidi se že vrhovni rob, še malo korakov in — stojimo na piramidi.

No, to so jo pa uganili Arabci, da so vrh piramide razdeli in prostora naredili vsaj za stolno ljudje, ako treba. Sedimo na oni kamen na sredi, ki so ga že pustili za klopo, da se na nji odpočijemo, in oziramo se okolo sebe.

(Konec prihodnjič.)

NAPREDEK.

Prosveta piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebščine po zmernih cenah.

ANTON ZORNIK
Harrisburg, Pa.

MOZJE!

Pišite še danes za vrednostna zastoj pojasnila kako podvojiti vaše moči—življenje in možko sposobnost. Hitra pomoč. Naslov je:

Jovito Laboratory
South Hill Branch 6, Pittsburgh, Pa.

ULJUDO SE PRIPOROČAM

vsem Slovencem, da me podpirate in pridete k meni kupovati "groceries" potrebščine in svede meso. V zalogi imam vsega dovolj in vam lahko dobro in točno postrežem. Podpirajte nas, ki oglašamo v "Prosveti".

R. BERLINER
De Pue, Ill. (avg. 1-7)

PRIPOROČAM SE

vsem rojakom za obilen obisk moje

kavarna in restavracija

Dobra postrežba z vsakovrstnimi jedili. Moje geslo je "Lačne nasiti!". Pridite in gotovo boste zadovoljni z mojo postrežbo. Prídajte se to je najglavneje.

Martin Šora, 6034 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

KADITE TILLMAN CIGARE.

Unsko izdelane
Ibykus Cigare 10c
S. N. P. J. Cigare 10c
Tillman Cigar Co.
AURORA, MINN.

Še enkrat apeliramo

predno vstavimo pošiljanje lista. Apeliramo na vse one naročnike, ki še niso ponovili svoje naročnine, da to store čim prej mogoče, ako nočejo, da se jim vstavi pošiljanje lista. Vse drugim, ki se ne bodo odzvali temu pozivu tekoma pr tedno bomo list vstavili, papir je drag in nemogoče je list komu pošiljati prosto, sicer pa tega ne dovoljuje zakon. Oni, ki ne mislijo več naročnine ponoviti, pa prosimo, da nas takoj obvestijo. Naročnina se lahko plača pri naših društevnikih in nikih, naših pooblaščenih zastopnikih, ali pa ji pošljete samo na upravništvo.

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Ave.,

Chicago, Ill.

Sedaj imate še zadnji čas, da naročite list za to leto.

Ni plina, ne mokrote.

Najnižji premog je 44 centov visok.

Dobra stanovanja in po cenah. Zaslužite kolikor vas je volja.

STALNO DELO DELO TRAJNO

Pridite pripravljeno za delo. N. & W. železnice do Richfield, Va., ali pa se izglasite pri Ridge Coal Corporation, Je Ridge, Va.

Dr. Kole
SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Uradno svetilo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Vse delavnice, ki imajo svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.

Če imate svetlobo, ki vsebuje svetlobo, morajo imeti svetlobo, ki vsebuje svetlobo in s tem svetlobo osvetli vse delavnice in doma.